

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.	II	Fylke:	Hordaland
Tilleggsspørsmålnr.		Herad:	Etne
Emne:	Ymse attåtfor.	Bygdelag:	Etne
Oppskr. av:	Öystein Grönstad 72 år	Gard:	
(adresse):	Etne	G.nr.	Br.nr.

- A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. egen røynsle.
- B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I. Rötter.

Sanking og anvendelse av ugrasrötter har ikke forekommet her i herredet etter omkring 1890. Etter den tid har folk höstplöiet åkrene sine og da minsker rotugraset som er her nemlig "Trönska".

A. Forskjellige rötter.

1. Det er helt slut med å sanke ugrasrötter til for, heller ikke i siste verdenskrig blev her anvent sådanne rötter til for. Helt slut fra omkring 1890.
2. För i tiden var det ganske almindelig å sanke Trönska under vårarbeidet til kreaturfor. Det foregik på den måten, at i de åkerstykkerne hvor der skulle være potæter, der blev stykket gjennomgravet og all Trönska tat op. Om kvelden blev Trönsko vasket og gåt kjyrene med en gang. det var ganske godt for. Det gaves utelukkende til kjyr.
- 3,4,5. Andre rötter end Trönska har ikke vært nyttet her, her var forresten ikke noget videre andre ugrasrötter som kunde nyttes. Kvekerot var her svært lite av.

B. Bregner (Blom).

I - 6. Anvendelse av bregnerötter til for er aldeles ukjent her i herredet.

Den bregne som forekommer blir slått sammen med det græs som vokser i nærheten og törket og brukt som höy, ellers er bregner ikke nyttet her.

II. Tang og tare.

Da Etne er en innlandsbygd er er her ikke noget kjenskap til bruk av tang og tare.

III. Annet for av planter.

En har ikke kjenskap til andre planter som nyttes til for, undtat lit raunebær.

IV. Hestemök nyttes aldrig til for her på disse kanter, når en hörer om nytting av hestemök til fö andre steder, så tror folk neppe at det er sant.

V. Sörpefor.

I-3. Her brukes av og til sörpe til kjyrene, således at der taes mjöl og avner, hakket potetgres, hakket halm o.l. og på dette slæs varmt vatn og efterat ha stått en stund giæs det hest og kjyr.

- 2
4. Rognebær er av og til brukt til kreaturene, serlig til kgyr. I så tilfelle sankes bærene og legges ned i en tønne og der slåes vatn på. Av dette taes så litt om gangen som gies kgyrene. Kgyrene skal bli svert trivelige av dette. Det er dog rent unntagelsesvis det bli~~t~~ brukt.
  5. Drank brukes absolut ikke her, og heller ikke mask.
  7. Kvannestilk forekommer kun sporadisk i höifjellet og brukes ikke til for.

VI. Fiskeavfall.

Fisk og fiskeavfall brukes ikke til for her, her er ikke stort mere fisk end det som kjøpes i butikken og det blir ikke noget til for. Dog kan fiskerester efter middagen gies hönsene.

*****

1735

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING